

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ

спеціальність	015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (015.37 АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО, ПЕРЕРОБКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ)	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО, ПЕРЕРОБКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ)	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування та соціально-гуманітарних дисциплін»

ВИКЛАДАЧ

Дроздова Ірина Петрівна

Вища освіта – спеціальність 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Науковий ступень – доктор педагогічних наук 13.00.02 Теорія і методика викладання (українська мова)

Вчене звання – професор кафедри педагогіки і психології професійної освіти

Досвід роботи – більше 40 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка 4 методичних розробок;
- досвід роботи у складі НМК;
- співавторка стандарту;
- співавторка 3 тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

050 881 3775

068 991 3576

електронна пошта

irina2017ksada@gmail.com

дистанційна

підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета

надання студентам ґрунтовних знань у сфері науки про стан, тенденції, закономірності розвитку світового (зарубіжного і вітчизняного) педагогічного досвіду і національної педагогічної культури від давнини до сучасності. Програма побудована в традиційному сприйманні золотого фонду педагогічної спадщини

Формат

лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт

Специфічні результати навчання і форми їх контролю

К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя / **індивідуальні практичні завдання.**

К 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

К 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

Обсяг і форми контролю	8 кредитів ECTS (240 годин): 18 годин лекції, 22 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік, іспит.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ФК 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.</p> <p>ФК 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.</p> <p>ФК 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України / імітаційний командний проєкт</p> <p>ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики / індивідуальні практичні завдання.</p> <p>ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p> <p>ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.</p>
-------------	--	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Освіта й виховання у світовій суспільній цивілізації; Київської Русі та епохи Відродження в Україні

Лекція 1.	Виникнення освіти й виховання у світовій суспільній цивілізації	ПЗ 1	Виникнення перших шкіл у світовій цивілізації (Древня Греція, Стародавній Рим).	Самостворення	Древньогрецькі філософи про формування людської особистості (Сократ, Платон, Аристотель, Демокрит). Лицарське виховання в Середньовіччі. Виникнення освіти для дівчат. «Будинок радості» Вітторіно да Фельтре. Твори Томаса Мора й Томмазо Кампанелли. Творчість Ф. Рабле, Е.Роттердамського, М. Монтеня. Життя та діяльність Я.А.Коменського. Світогляд Я.А. Коменського та його завдання виховання особистості. Принцип природовідповідності, вікова періодизація та система шкіл (за Коменським). Педагогічні ідеї Дж.Локка. Ідея вільного виховання Ж.-Ж. Руссо. Педагогічні погляди французьких філософів К.Гельвеція та Д.Дідро. Життя та педагогічна діяльність Й.-Г. Песталоцці. Його теорія елементарної освіти та методика початкового навчання. Творчі ідеї І. Базедова та В. Хр. Зальцмана. В. Гумбольдт та його освітні проекти. Дидактика Ф. Дістервега. Теорія навчання й виховання Й. Гербарта. Р. Оуен про формування особистості. Педагогіка вільного виховання, педагогіка особистості, експериментальна педагогіка Гуманістичні засади освіти й виховання (М.Монтессорі, С. Френе). Педагогіка Д. Дьюї. Ідеї цілісного виховання Р. Штайнера. Сучасні тенденції світової педагогіки (США, Великобританія, Німеччина, Франції, Японії тощо).
Лекція 2.	Педагогіка Середньовіччя та Відродження	ПЗ 2	Організація навчання в епоху Середньовіччя. Педагогічна культура епохи європейського Відродження (Т. Кампанелла, Т. Мор, Ф. Рабле, Е.Роттердамський, М. Монтень).		
Лекція 3.	Західноєвропейська педагогіка епохи Нового часу і Просвітництва	ПЗ 3	Педагогічні погляди Я.А.Коменського. Класно-урочна система та принципи навчання Коменського.		
Лекція 4.	Західноєвропейська педагогіка кінця XVIII – перш. пол. XIX ст.	ПЗ 4	Педагогічні ідеї Дж.Локка, Ж.-Ж. Руссо, К.Гельвеція та Д.Дідро.		
Лекція 5.	Загальні тенденції світової педагогіки кінця XIX – початку XX століття	ПЗ 5, 6	Педагогічна діяльність Й.-Г. Песталоцці, німецьких педагогів-філантропів. Неогуманізм (В.Гумбольдт). Теорія і практики навчання й виховання (Й. Гербарт, Р. Оуен).		
			Реформаторська і прагматична педагогіки. Рух нового виховання Ідеї виховання Р. Штайнера.		
Лекція 6.	Сучасна освіта у найрозвиненіших країнах світу	ПЗ 7	Освітні системи найрозвиненіших країн світу (США, Великобританія, Німеччина, Франція, Японія).		

Лекція 7.	Школа й педагогіка Київської Русі (IX-X ст.)	ПЗ 8	Виникнення перших шкіл у Київській Русі.		Перекладна література та перші педагогічні пам'ятки Київської Русі.
Лекція 8.	Школа в Україні періоду Відродження (XVI-XVII ст.)	ПЗ 9	Освіта українського Відродження. Братські та козацькі школи в Україні. Острозька та Києво-Могилянській Академії.		Виховання козака-характерника. Історія створення Острозької та Києво-Могилянської академії.
Лекція 9.	Українська педагогіка етапу Відродження (XVII – поч. XVIII ст.)	ПЗ 10	Уплив європейських культурних процесів на освітньо-культурне відродження в Україні. Педагогічна творчість Ю. Дрогобича, М. Смотрицького, П. Беринди та ін.		Українські вчені Ю. Дрогобич і П. Русин. Творчість М. Смотрицького, П. Беринди, І. Гаятовського. Педагогічні погляди Е. Славинецького, С. Полоцького, Ф. Прокоповича.

Модуль 2. Школа і педагогічна думка в Україні від періоду Руїни до сьогодення

Лекція 10.	Українська школа і педагогіка періоду Руїни (друга половина XVIII ст.)	ПЗ 10	Педагогічна наука й освіта періоду Руїни. Ідея народності та природовідповідності виховання Г.Сковороди. Система освіти на Правобережній Україні та Закарпатті (друга половина XVIII століття).	Само сті йн а ро бо та	Ідея народності та природовідповідності виховання Г.Сковороди. Г. Сковорода про моральне та трудове виховання дітей. Статут 1786 року про зміст й особливості шкільної системи. Культурно-освітня діяльність західноукраїнських діячів (М.Шашкевич, І. Вагілевич, Я. Гловацький, Й. Левицький). Педагогіка О. Духновича. Культурно-просвітницька діяльність Кирило-Мефодіївського братства. Освітньо-педагогічна діяльність М. Пирогова, М. Корфа, Х. Алчевської та ін. Теорія фізичного виховання особистості П. Лєсафта. Ідеї національної школи України за М. Драгомановим та М. М. Грушевським. Педагогічні погляди Ю. Федьковича. Освітньо-педагогічні погляди І.Франка та Л. Українки. Освітня й педагогічна діяльність Т. Лубенця.
Лекція 11.	Школа і педагогічна думка в Україні (перша половина XIX століття)	ПЗ 11	Загальна характеристика освіти в Україні у першій половині XIX століття.		
Лекція 12.	Освіта та педагогічна думка в Україні другої половини XIX століття	ПЗ 12	Педагогічна система К. Ушинського.		
Лекція 13.	Ідеї національної освіти й виховання в Україні (друга пол. XIX ст.)	ПЗ 13, 14	Стан освіти в Україні у 60-ті рр. XIX ст. Характеристика громадсько-педагогічних рухів. Ідеї національної школи України Стан освіти в Україні у 60-ті роки XX ст. Характеристика громадсько-педагогічних рухів.		
Лекція 14.	Українська школа й педагогіка початку XX століття	ПЗ 15	Наукова й освітня діяльність Наукового товариства імені Тараса Шевченка. Загальна характеристика освіти на західноукраїнських землях.		

				Ідеї національної школи С. Русової. Національне рідномовне виховання І. Огієнка. Національний виховний ідеал Г. Ващенко.
Лекція 15.	Школа і педагогіка України (етапи УНР та національного Відродження: 20-ті роки)	ПЗ 16, 17	Розробка завдань та змісту національної освіти в УНР. Особливості розбудови загальної, професійної й вищої школи у 20-ті роки.	Життя й педагогічна діяльність А. Макаренка. Проблема сімейного виховання «Книга для батьків», «Лекції про виховання дітей». Шляхи формування вчителя-вихователя та його педагогічної майстерності. Рольовий принцип педагогічної системи А. Макаренка.
Лекція 16.	Педагогічна система А. Макаренка Педагогіка України у радянський період (20-80 роки).	ПЗ 18, 19, 20	Національна освіта в 20-ті роки ХХ століття. Уніфікація загальної освіти в 30-ті роки. Педагогічна система А. Макаренка. Ідея поєднання навчання з продуктивної працею А. Макаренка Шляхи формування вчителя-вихователя та його педагогічної майстерності. Рольовий принцип педагогічної системи А. Макаренка Особливості становлення освіти у післявоєнний час (кінець 40-50-ті роки). Розвиток освіти й педагогіки у 60 – 80-ті роки ХХ століття.	Школа і педагогіка України у період застою (70-80-ті роки). Морально-трудове виховання школярів та етнічні засади родинного виховання за В.Сухомлинським. Його ідеї становлення вчителя-вихователя.
Лекція 17.	Педагогічна система В.Сухомлинського	ПЗ 21	Життя і педагогічна діяльність В. Сухомлинського. В. Сухомлинський про формування гуманної особистості (Павлиська середня школа).	Утвердження шляхів та засобів національного виховання дітей та молоді. Особливості реформування професійної, вищої й педагогічної освіти.
Лекція 18.	Утвердження освіти в Україні на сучасному етапі духовного і національного відродження	ПЗ 22	Утвердження демократичних державно-громадських засад освіти й виховання молоді. Реформування освіти на сучасному етапі розвитку українського суспільства.	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Літе
рату
ра

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посіб. К.: Кондор, 2008. 272 с.
2. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. К.: НАУ, 2015. 240 с.
3. Бондар В. І. Дидактика: підручник. К.: Либідь, 2005. 264 с.
4. Василюк А. Сучасні освітні системи: навч. посібник / А. Василюк, Р. Пахоцінський, Н. Яковець. Ніжин, 2002. 139 с.
5. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
6. Вища освіта України і Болонський процес: навчальний посібник / за редакцією В. Г. Кременя. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2004. 384 с.
7. Дичківська І.М. «Інноваційні педагогічні технології» / [Електронний ресурс] http://pidruchniki.com/17190512/pedagogika/vidi_pedagogichnih_tehnologiy.
8. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія / Уклад.: О.О. Любар; За ред. В.Г. Кременя. К.: Знання, 2005. 767с.
9. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи / В.В.Кудіна, М.І.Соловей, Є.С.Спіцин. К.: Ленвіт, 2007.
10. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. К.: Знання, 2005. 486 с.
11. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко; за заг. ред. О. Г. Мороза. К. : НПУ, 2003. 267 с.
12. Мосіяшенко В. А. Історія педагогіки України в особах : Навч. посіб. для пед. вузів. Суми. ВТД «Університетська книга», 2005.
13. Народна педагогіка: світовий досвід / Уклад.: А.І.Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. Київ: Знання-Прес, 2003. 124 с.
14. Овчарук О. Компетентності як ключ оновлення змісту освіти // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. К.: К.І.С., 2003. С. 13-42.
15. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / З. Н. Курлянд, О.С. Цокур та ін. ; за ред. З. Н. Курлянд. 3-е вид.,

М
ет
од
ич
не
за
бе
зп
еч
ен
ня

1. Дроздова І.П. Історія педагогіки та освіти: Навчальний посібник за курсом лекцій і практичних занять. Х.: ДБТУ, 2022. 235 с.
2. Дроздова І.П. Тестовий контроль з дисципліни «Історія педагогіки та освіти». Опорний тестовий матеріал для контролю знань студентів. Х.: ДБТУ, 2022. 12 с.
3. Дроздова І.П. Історія педагогіки та освіти: Робоча програма з дисципліни. Х.: ДБТУ, 2022. 20 с.
4. Дроздова І.П. Методичні вказівки до практичної роботи з дисципліни «Історія педагогіки та освіти». ДБТУ. Харків: 2022. 15 с.
5. Дроздова І.П. Силабус освітньої компоненти курсу «Історія педагогіки та освіти». Х.: ДБТУ, 2022.

перероб. і доп. К. : Знання, 2007. 495 с.

16. Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія /за ред. проф. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 443 с.

17. Сбруєва А.А., Рисіна М.Ю. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: Навчальний посібник. Суми: СумДПУ, 2000. 208 с.

18. Сисоєва С., Соколова І. Нариси з історії розвитку педагогічної думки: навч. посіб. для студентів. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 308 с.

19. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Конкор, 2011. 628 с.

20. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. К.: «Академвидав», 2006. 352 с.

21. Хрестоматія з педагогіки вищої школи / за заг. ред. В. І. Лозової. Х.: Віровець А. П. «Апостроф», 2011. 408 с.

22. Чернілевський Д. В., Томчук М. І. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібник. Вінниця: «Україна», 2006. 402 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (зокрема здобувачі освіти) мають дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, прописаних у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, бути доброзичливими, чесними, відповідальними.